

PROGRESJONSPLAN

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
KOMMUNIASJON, SPRÅK OG TEKST <ul style="list-style-type: none"> • Kompetente og bevisste personale • Godt språklig miljø for ALLE • Gi barna gode rammer for deres språklige utvikling 	HVA: <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasjon gjennom blikk, mimikk, enkle ord og setninger • Sette ord på det nære- det vi ser og det vi gjør • Gjenta ord. Hvordan: <ul style="list-style-type: none"> • En til en kontakt og / eller små grupper • Se og lese i billedbøker/ pekebøker • Leke med lyder • Bruke sang, bevegelses sanger, rim og regler • Bruke konkrete • De voksne er gode forbilder i ord og handling, sette ord på handlinger, tanker og følelser • Trene på navn på klær og kroppsdeler • Øve på å sende og dele ting- takke, hilse og si hade • Dagtavle og visualisering 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadie • Utvikle begrepsforståelsen og ordforrådet • Kunne bruke korte setninger og ord • Lære seg og sette ord på ønsker • Trene på lyder • Lære seg og se sammenheng mellom ord og bilde • Få kjennskap til digitale verktøy Hvordan: <ul style="list-style-type: none"> • Jobbe i små grupper • Bruke bilder som konkrete • Lese billedbøker med enkel tekst • Lese/ fortelle eventyr, gjerne med bruk av konkrete • Daglige samlingsstunder • Løse konflikter verbalt, med og uten veiledning • De voksne er gode forbilder i ord og handling, sette ord på handlinger, tanker og følelser Sette ord på følelser, ønsker og opplevelser • Tilbud om høytlesning eller lydbok i hviling 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadier • Utvikle ordforråd og språkforståelsen ytterligere • Utvikle abstrakte begrepsapparat, verb, preposisjoner og bøyninger • lære seg og se sammenheng mellom tekst og uttalt språk Hvordan: <ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstunder daglig. Øve på å ta ordet, lytte til andre, vente på tur. • Løse konflikter verbalt, med og uten veiledning • Sette ord på opplevelser, ønsker og følelser • Bruke bilder som konkrete • Bruk av dagtavle • Fokus på rytme i språket, rim og regler, klappe stavelser, syng • Skriftspråk- lek med tall og bokstaver. lekeskrift, etterligne/ skrive tall og bokstaver • Dikte små tekster og tulle rim • Fortelle vitser og gåter • Gi tid og rom for rollelek

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>KROPP, BEVEGELSE MAT OG HELSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det fysiske miljøet, både ute og inne skal være tilrettelagt for barns lyst til å leke, lære og utforske • Fokus på et sunt og variert kosthold • God personlig hygiene • Utvikling av den enkeltes fin-og grov motorikk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli mer og mer bevisst sin egen kropp, hvordan den fungerer og bruken av den. • Utvikling gjennom fysisk mestring • Begynnende etablering av gode rutiner for hygiene, eks vaske hendene før mat og etter do • Gi rom for utfoldelse og utforsking • La barna spise og drikke selv • Begynnende trening med av og på kledning • Innøve pinsettgrep • Tilstrekkelig med hvile i løpet av dagen • Adekvat motorisk utvikling <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå små turer i nærmiljøet • Bruke gymsalen til ulike fysiske aktiviteter • La barna få god tid ved måltidene, slik at de får gjøre mest mulig selv • Fin motoriske aktiviteter som tegning, maling, bygge med klosser • God plass til tumlelek inne • Enkle puslespill (med og uten knotter) • Oppmuntre til å prøve små ting selv under påkledning, eks med ullbukse • Grovmotoriske aktiviteter som ake, klatre, krype, ball-lek 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videre utvikle motoriske ferdigheter, både fin og grov motorikk • Bli bevisst kroppslige muligheter og begrensinger • Øve på å sitte i ro • Fra bleie til toalett • Bli mer selvstendig i påkledning • Respektet andres grenser, og sette grenser for seg selv • Blyantgrep og saks <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Litt lengre turer i ulendt terreng • Hinderløype ute og inne, tilpasset barnas ferdighetsnivå • Bruke gymsal • Sykle, ake, klatre, kaste med ball, springe, stupe kråke, hoppe, gå på ski, øve på å gi fart selv i dissa • Balansere og klatre på tur og i barnehagen • Sangleker • Perling, klippe og lime • Oppmuntre til å sitte i ro i samlingsstunder og ved matbordet • Dekke av etter måltider • Oppmuntre til å prøve selv under av og påkledning • Gjøre mest mulig selv under måltidene, som øve på å smøre på brødet, klemme ut tubeost, helle melk i koppen • Ta del i pakking av tursekk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videre utvikle motoriske ferdigheter, både fin og grov motorikk • Øve på utholdenhet i aktiviteter • Bedre kontroll på finmotorikken- blyantgrep, bruke saks • Forståelse av god hygiene • Forståelse for hvordan kosthold virker inn på kroppen • Bli mer selvstendig når det gjelder toalettbesøk, måltider og påkledning <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øve på å hoppe tau, balansere på en fot, hinke, ta imot ball, snekre • Bruke gymsal • Øve på å klippe med saks etter strek • Tre perler på tråd, klippe og lime • Klare og kle på seg selv • Mestret toalettbesøk selv • Gå lange turer, vite hva man behøver med seg av klær og mat og bære egen sekk • Delta i matlaging- eks kutte frukt, grønnsaker, hjelpe til rundt bålet • Selvstendighet i måltider • Gå på ski

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>KUNST, KULTUR OG KREATIVITET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et tilrettelagt miljø som stimulerer til kreativitet og ulik kreativ lek • Gi alle barn erfaring med ulike virkemidler, teknikker og materialer • Tilgjengelige materialer • Estetikk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introdusere barna for ulike formingsmateriell og teknikker • Vektlegge prosessene i skapende aktiviteter • Musikk, sang, dans, bevegelse • Drama • Delta i ulike tradisjoner knyttet til den norske kalenderen, eks mørketid, jul, solfest, påske, 17. mai, samefolkets dag <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Male, tegne, forme, utforske • Ha materialer tilgjengelige • La barna bli kjent med de ulike materialene, og ha tid til gjentakelser • Synge sanger, høre på musikk, gi rom for bevegelse, bruke enkle instrumenter • Fortelle eventyr og historier med ulike formidlingsformer; konkrete, flanellograf, bøker, bordteater, dramatisering • Tilby variasjoner av ulike materialer for å stimulere ulike sanser som lyd, lys og tøy 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge videre på det foregående • Innføre flere typer formingsmateriell, eks plastelina, leire, lekedeig • Oppleve musikk fra ulike kulturer • Eventyr • Gi rom og materiell som inspirerer til rollelek • Mer finmotoriske formingsaktiviteter • Sangleker, bevegelses sanger med mer tekst • Fortellinger med mer tekst • Rollelek, drama og utkledding • Kunne primærfargene <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelige materialer; tegnesaker, maling, lim, plastelina, ulike papir • Det legges tilrette for dans og drama på avdelingen • Barna får lytte til musikk og fortellinger/ eventyr i hvilestund • Bruke instrumenter • Gjennom barnehages tradisjoner rundt høytidene, ta i bruk ulike formingsaktiviteter 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge videre på det foregående • Kunne sekundær fargene • Få tegne og male oppgaver, tegne etter modell, hodefotinger, få inn detaljer, blyantgrep • Sanger med flere vers • Eventyr, drama og teater-bruke til inspirasjon i rollelek • Dramatiserer fortellinger, lage kostymer og kullisser • Klippe og lime, perle, bruke leire <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelige materialer; tegnesaker, maling, lim, plastelina, ulike papir • Det legges tilrette for dans og drama på avdelingen • Barna får lytte til musikk og fortellinger/ eventyr i hvilestund • Bruke instrumenter, lage sanger • Musikk som inspirasjon under formingsaktiviteter • Gi barna kunstopplevelser, eks dra på utstillinger • Gjennom barnehages tradisjoner rundt høytidene, ta i bruk ulike formingsaktiviteter

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve glede ved naturens mangfold, og glede over å være ute i all slags vær- året rundt • Lære grunnleggende regler for naturvern, sporløs ferdsel • Gryende forståelse for allsidige muligheter, utfordringer og evt farer ved å ferdes i naturen <p>Fra rammeplanen: «Barnehagen skal legge tilrette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge tilrette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, og oppleve tilhørighet til naturen og gjøre gjøremål og erfaringer med bruk av teknologi og redskaper»</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være ute hver dag, i all slags vær • Gå på småturer i nærområdet, bruke Revehiet sin turplass • Bli vant med å være ute året rundt <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi lar barna bli kjent med elementene ved de ulike årstidene, snø, vann, jord, sand, planter og naturmaterialer • Vi lar barna bli kjent med naturens dyr og planter, lære navn på noen planter og dyr • Lære å vise respekt for naturen og dyrene • Vi planter/ sår grønnsaker, plukker bær • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det • Bruke Ipad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være ute i all slags vær • Gå på turer i nærområdet, bruke turplassen bl.a ved stikkrenna • Utforske omgivelsene vi befinner oss i • Plante grønnsaker <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi lar barna bli kjent med elementene ved de ulike årstidene, snø, vann, jord og sand • Vi lar barna bli kjent med naturens dyr og planter, lære navn på noen planter og dyr, la barna få tid til å utforske, året rundt • Utestart, en gang i uka (når været tillater det) • Kunne ferdes på en god og trygg måte rundt bålet • Lære å vise respekt for naturen og dyrene, eks ikke dra føtter av edderkopper • Vi planter/ sår grønnsaker, og lærer å ta vare på, og bruke det vi har plantet, plukker bær • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det. De voksne utforsker naturen sammen med barna. Bidrar til å gi barna positive turopplevelser og til å bli glade i naturen • Bruke Ipad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk • Bruk av digitalt mikroskop 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være mye ute i all slags vær • Gå på lengre turer. • Sporløs ferdsel • Bruke digitale verktøy • Plante grønnsaker • Bålvett <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi går på turer, og barna kan etterhvert bære egne sekker- og delta i pakking av sekken • Vi er mye ute, utestart ukentlig • Lære å vise respekt for naturen og dyrene, eks ikke dra føtter av edderkopper • Vi planter/ sår grønnsaker, og lærer å ta vare på det vi har plantet, plukker bær • Lære navnet på en del planter og bær • Kunne ferdes på en god og trygg måte rundt bålet • Rydde i naturen, eks strand rydding • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det. De voksne utforsker naturen sammen med barna. Bidrar til å gi barna positive turopplevelser og til å bli glade i naturen • Bruke Ipad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk • Bruk av digitalt mikroskop

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Nærmiljø og samfunn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilegne seg kunnskap og samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer • Lære seg om ulike tradisjoner og måter og leve på • Lære om samisk kultur <p>Fra rammeplanen: «Barnehagen skal bidra til at kunnskap om og erfaringer med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet»</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med nærområdet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Få innblikk i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17. mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia, påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nær voksne og gi omsorg på barns premisser • Turer i nærområdet- skolen og fotballbanen i tillegg til turplassene våre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent i nærmiljøet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Delta i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17. mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia, påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nær voksne og gi omsorg på barns premisser • Turer i nærområdet- skolen og fotballbanen i tillegg til turplassene våre • Lære om forskjeller og ulikheter hos hverandre, og respektere hverandre • Lære om fargene i flagget (norsk og samisk) • Lære om samisk kultur • Bli introdusert for barnekonvensjonen 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent i nærmiljøet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Delta i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17. mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia, påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nær voksne og gi omsorg på barns premisser • Turer i nærområdet- skolen og fotballbanen i tillegg til turplassene våre • Lære om forskjeller og ulikheter hos hverandre, og respektere hverandre • Lære om fargene i flagget (norsk og samisk) • Synge nasjonalsangen og andre sanger som hører nasjonaldagen til. • Lære noen julesanger • Bli kjent med andre kulturer • Lære om samisk kultur • Alle skal bli sett og hørt, men også få erfare at man ikke alltid kan få gjennomslag for det man vil og mener • Kjenne på fellesskap- se seg selv som en del av en gruppe • Bli introdusert for barnekonvensjonen

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Antall, rom og form Fra rammeplanen. « Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i hverdagslivet, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv og være kreativ og skapende»</p> <p>Gi barna mulighet til å utforske og leke med tall, former og mønstre</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telle fingre og andre kroppsdelene som faller seg naturlig å telle • Tallremse 1-2-3 • Sortering • Begreper stor-liten, lite-mye <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Bruke matematiske begreper som en del av daligtalen 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telle fingre og andre kroppsdelene som faller seg naturlig å telle • Tallremse 1-10 • Lære noen geometriske figurer • Sortering • Begreper stor-liten, lite-mye, tynn-tykk <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Bruke navnet på geometriske figurer • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Bruke matematiske begreper som en del av dagligtalen • Dekke på bordet 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedager • Tidsbegreper: I går, i dag og i morgen • Tallremse 1-10 • Sortere leker og utstyr etter mønstre og størrelse • Begreper om lite-mye, høy-lav, tynn-tykk, lang-kort, bred-smal <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Sanger og eventyr/ fortellinger med tellinger (Geitekillingen, Skinnvotten, En og to og tre indianere) • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Introduseres for kart • Bruke matematiske begreper som en del av dagligtalen • Delta i matlaging med oppmåling og veing • Spille spill

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Etikk, religion og filosofi Fra rammeplanen: «Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers likeverd og levesett»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve respekt for egen og andres kultur og religion • Tilegne seg kunnskap om tradisjoner, høytider og samfunnets grunnleggende verdier • Møte anerkjennende voksne som gir barna mulighet til å medvirke i sin egen utvikling 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal møtes med respekt for den de er • Lære og oppleve at likheter og ulikheter er verdifull og en berikelse • Markere høytider som jul og påske • Ha respekt for hverandre <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevissthet til hvordan vi er mot hverandre • Vi deler og andre kan få være før meg • Trøste, dele, vente på tur • Jule og påske tradisjoner 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal møtes med respekt for den de er • Lære og oppleve at likheter og ulikheter er verdifull og en berikelse • Utvikle empati • Markere høytider som jul og påske • Tilrettelegge for gode samtaler • Bli bevisst at egne handlinger påvirker andre <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevissthet til hvordan vi er mot hverandre • Vi deler og andre kan få være før meg • Trøste, dele, vente på tur • Sende til hverandre ved matbordet • Jule og påske tradisjoner • Kroppssamtaler • Skape rom for undring • Lytte til hverandre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal møtes med respekt for den de er • Lære og oppleve at likheter og ulikheter er verdifull og en berikelse • Ha kjennskap til høytider som jul og påske • Utvikle empati • Få kjennskap til og forholde seg til samfunnets normer og regler <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevissthet til hvordan vi er mot hverandre • Vi deler og andre kan få være før meg • Sende til hverandre ved matbordet • Trøste, dele, vente på tur • Jule og påske tradisjoner • Omtale det som er forskjellig med positive ord • Lytte til hverandre